

OLLE RIMFORS:

KONSTEN ATT VALLA

Ordentligt och rätt vallade skidor
höja avsevärt nöjet av skidåkningen

Några vallningsmoment. — Bilden t. v.: Temperaturen å rättvisande termometer avläses. — I mitten: Snöbeskaffenheten bör noggrant undersökas. — T. h.: Ytvallans "stigförmåga" i uppförsbackar provas (hopp på ett ben uppför!).

På sälfiske i Bottenhavet

Foto G. Hallström.

Från sälfisket i Östra Kvarken. Säl fångstbåten sjösättes.

Sedan mycket lång tid tillbaka bedrivs varje vår ett intensivt "säl-fiske" i Bottenhavet. Det är ganska egendomligt, att det verkligen kallas fiske och inte jakt. Terminologien är dock icke alldeles enhetlig, det kallas jakt på en del håll och fiske på en del, men benämningen fiske är nog den ursprungliga. Då

sälarna så gott som undantagslöst skjutas, är det ju förresten en smula felaktigt att tala om fiske, men det kan ju bottna i andra och äldre fångstmetoder.

Säl-fisket är ingenting för veklingar eller för folk som prompt måste gå på biograf en gång i veckan. Från det ett lag

(Forts. å sid. 2.)

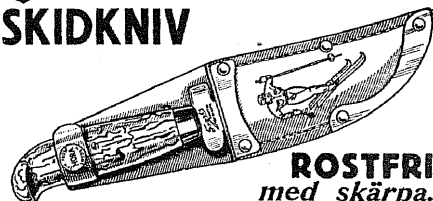
En egenskap, som speciellt utmärker skidan, är dess glidförmåga. Det är denna, som givit skidan ett bestämt övertag gentemot dess frände snöskon, ur såväl rent idrottslig som nyttosynpunkt.

Skidornas glidförmåga är emellertid ej lika under alla förhållanden. Tyvärr varierar den högst avsevärt. Vid ett tillfälle kan det sålunda vara ett alldeles utomordentligt gott glid på skidorna, under det att man vid ett annat knäpast förmår skjuta den ena skidan förbi den andra. Mellan dessa båda ytterligheter kan glidförmågan ha många variationer.

Med kännedom om de faktorer — temperatur (och därav beroende fuktighetshalt i snön), luftens relativa fuktighetsgrad, lufttryck, snöbeskaffenhet, träslag i skidvirket m. m. — som inverka på skidans glidförmåga, kan man genom att på olika sätt förändra glidytan på skidan dels utnyttja de för glidet gynnsamma, dels neutralisera de för

(Forts. å sid. 3.)

Frosts pat. SVENSKT PATENT Nr 84013
NORSKT PATENT Nr 55835
SKIDKNIV

**ROSTFRI
med skärpa.**

Spec. konstr. för skrapning av såväl skidans styrrand som övriga ytor vid isbildning och omvallning. Solitt, elegant och förstkl. utförande. Knivens längd 22,5 cm. Pris kr. 4.—. Knivens längd 20,5 cm. Pris kr. 3.75. Hos alla välsort. järn- och sportaff.
Böhlmark & C:o, Mora.

Skidvallning

(Forts. fr. sid. 1.)

glidet ogynnsamma verkningarna. Ett lagom lätt glid är i regel gynnsamt vid löpning såväl utför och på slät mark som uppför. Ett alltför lätt glid kan i hög grad försvåra t. o. m. löpning på slät mark, genom att skidorna ej fästa i snön utan för minsta tryck glida bakåt. Man säger, att glidet är bakhalt. Att löpa uppför med bakhala skidor är nästan otänkbart. I ett sådant fall är mången gång ett dåligt glid rent av önskvärt.

Den ideala glidförmågan hos skidorna skulle man önska vara så beskaffad, att den medger ett säkert fäste vid gång uppför samt vid fotens avspark vid löpning på slät mark, under det att glidet utför samt efter en viss erhållen initialhastighet i övrigt vore det snabbast möjliga. Detta är emellertid ej möjligt att helt åstadkomma under alla förhållanden, men man kan dock genom att på olika sätt preparera skidornas glidytor nå ganska goda resultat. Denna procedur kallas "vallning".

Grundvallning.

Man skiljer på s. k. grundvallning och ytvallning.

Grundvallningen avser egentligen mest att hindra träets förslitning, att skydda mot väta m. m. men också att förbättra

glidet i allmänhet. Denna grundvallning var också under lång tid det enda medel, man kände till eller använde för att förbättra glidet. Den består i en insättning under värme i glidytan av fett, vanligen och bäst i form av ljus, dalbränd trätjära. Grundvallning utföres på följande sätt.

Glidyterna rengöras från smuts och fuktighet. Med en pensel påstrykes ett tunt lager av trätjära. För att få tjäran lagom tunnflytande bör man först uppvärma den något. Sedan värmas glidyterna mycket försiktigt över en varm spiselhäll, i skarpt solsken, med en blåslampa eller dylikt, så att den påstrukna tjäran begynner koka. Detta synes på rök- och skumbildningen. Tjäran blir av värmen så tunnflytande, att den till större delen absorberas av träets porer. Uppvärmningen får dock ej ske för intensivt, ty därigenom kan trävirket förkolas eller tjäran helt förflyktigas och brännas vid. Hela glidyten bör helst värmas på en gång, ty eljest ha skidorna stor benägenhet att på grund av ojämn uppvärmning slå sig, d. v. s. brätte och spann kunna deformeras, varjämte sidkrokighet och skevhet lätt uppstå. Då tjäran på så sätt värmts in i glidyten en gång, upprepas samma för-

bastu helt och hållet — med undantag av själva plåtmaterialiets (fat, huv, plåtrör etc.) bearbetande, vilket lämpligen överlämnas till en plåtslagare. Trä- och murningsarbeten kan vilket gäng som helst med litet handlag klara av. Så det är bara att sätta i gäng!

Om bastulokal (jordkällare, uthus) förut finnes, stanna kostnaderna för en finsk bastu av typ "Tuppstugan" vid 200—250 kr. Kunna "materialmecenater" uppletas, blir det ännu billigare!

Vi torde senare bli i tillfälle att återkomma med några tips för själva eldningen. Samt till badningen och svettningen, vilka båda söka sin like såväl ifråga om effektivitet som njutning.

Billiga Bäddar

För hemmet, sport- o. sommarstugan.

Fråga efter våra artiklar hos Eder möbelsbehandlare.

Katalog gratis.

A.-B. RESÅR

KARLSTAD — Tel. 780

